

2016

PasOpp-rapport 2016: 67

Pasienterfaringer med døgnopphold innen tverrfaglig spesialisert rusbehandling (TSB)

Resultater etter en nasjonal undersøkelse i 2015

**Helse Bergen HF, Avdeling for rusmedisin, Seksjon Askøy, Døgneklinikk,
Mannspost narkotika**

Utgitt av	Folkehelseinstituttet avdeling for kvalitet og pasientsikkerhet i Kunnskapsenteret
Tittel	Pasienterfaringer med døgnopphold innen tverrfaglig spesialisert rusbehandling (TSB). Resultater etter en nasjonal undersøkelse i 2015. Helse Bergen HF, Avdeling for rusmedisin, Seksjon Askøy, Døgnklinikk, Mannspost narkotika
English title	Inpatients' experiences with interdisciplinary treatment for substance dependence. Results after a national survey in 2015. Helse Bergen HF, Avdeling for rusmedisin, Seksjon Askøy, Døgnklinikk, Mannspost narkotika
Ansvarlig	Camilla Stoltenberg, direktør
Forfattere	Mona Haugum, prosjektleder, <i>forsker, Folkehelseinstituttet</i> Olaf Holmboe, <i>forsker, Folkehelseinstituttet</i>
ISSN	1890-1565
Rapport	Nr 67- 2016
Prosjektnummer	30146
Publikasjonstype	PasOpp-rapport
Antall sider	12 (22 inklusiv vedlegg)
Oppdragsgiver	Helsedirektoratet
Forsidefoto	Colourbox
Emneord(MeSH)	Patient satisfaction; inpatients; substance abuse treatment centers, residential treatment; health care surveys
Sitering	Haugum M, Holmboe O. Pasienterfaringer med døgnopphold innen tverrfaglig spesialisert rusbehandling (TSB). Resultater etter en nasjonal undersøkelse i 2015. Helse Bergen HF, Avdeling for rusmedisin, Seksjon Askøy, Døgnklinikk, Mannspost narkotika [Inpatients' experiences with interdisciplinary treatment for substance dependence. Results after a national survey in 2015. Helse Bergen HF, Avdeling for rusmedisin, Seksjon Askøy, Døgnklinikk, Mannspost narkotika] Rapport nr. 67 –2016. Oslo: Folkehelseinstituttet, 2016.

Innhold

INNHold	3
FORORD	4
1. INNLEDNING	5
1.1. Formål	5
2. METODE OG MATERIALE	6
3. RESULTATER PÅ ENKELTSPØRSMÅL I 2015	9
VEDLEGG	13
Vedlegg 1: Spørreskjema	13

Forord

Nasjonalt kunnskapssenter for helsetjenesten gjennomførte i 2015 en brukererfaringsundersøkelse blant inneliggende pasienter ved døgnbehandling innen tverrfaglig spesialisert rusbehandling. Dette var den tredje nasjonale målingen som er gjennomført i denne pasientgruppen. Undersøkelsen ble bestilt av Helsedirektoratet. Formålet er å innhente og formidle systematisk informasjon som kan brukes til kvalitetsforbedring og virksomhetsstyring på ulike nivå.

Denne rapporten viser resultater fra undersøkelsen for Helse Bergen HF, Avdeling for rusmedisin, Seksjon Askøy, Døgnklinikk, Mannspost narkotika. I all hovedsak har vi fulgt metodene som ble brukt i de tidligere undersøkelsene i 2013 og 2014.

Om bidragsyterne i denne rapporten

Prosjektgruppen har bestått av:

- Prosjektleder: Mona Haugum, forsker, Folkehelseinstituttet
- Olaf Holmboe, forsker, Folkehelseinstituttet
- Hilde Hestad Iversen, seniorforsker, Folkehelseinstituttet
- Øyvind Andresen Bjertnæs, forskningsleder, Folkehelseinstituttet

Vi takker prosjektkoordinator Inger Opedal Paulsrud som har deltatt i planlegging av undersøkelsen og hatt ansvaret for kontakt og samarbeid med institusjonene, utsending av spørreskjema, registrering og skanning av svar. Videre takker vi prosjektsekretærene Susanne Larsen Hopmark og Marit Seljevik Skarpaas som har deltatt i det administrative arbeidet. Vi takker også Tonya Moen Hansen og Ingrid Sperre Saunes for grundige og gode tilbakemeldinger på rapporten. Til slutt takker vi Jon Helgeland for oppsett av analysene i statistikkprogrammet R.

Vi takker alle prosjektansvarlige ved institusjonene og andre involverte for godt samarbeid.

Folkehelseinstituttet tar det fulle ansvaret for synspunktene som er uttrykt i rapporten.

Oslo, mai 2016

Anne Karin Lindahl
avdelingsdirektør

Øyvind Andresen Bjertnæs
seksjonsleder

Mona Haugum
prosjektleder

1. Innledning

Nasjonalt kunnskapssenter for helsetjenesten (fra 1.1.2016 Kunnskapssenteret for helsetjenesten i Folkehelseinstituttet, forkortet Kunnskapssenteret) mottok i 2015 bestilling fra Helsedirektoratet om å gjennomføre en nasjonal spørreskjemaundersøkelse innen tverrfaglig spesialisert rusbehandling (TSB) for tredje år på rad. Undersøkelsen ble gjennomført blant alle pasienter, 16 år og eldre, innlagt til døgnopphold på institusjoner innen TSB. I denne rapporten presenteres resultater på enkeltspørsmål for Helse Bergen HF, Avdeling for rusmedisin, Seksjon Askøy, Døgnklinikk, Mannspost narkotika.

1.1. Formål

Hensikten med undersøkelsen er å fremskaffe systematisk informasjon om pasientenes erfaringer med enheter innenfor TSB som et ledd i:

- Faglig kvalitetsforbedring (verktøy for kvalitetsforbedringsarbeid i helsetjenesten)
- Virksomhetsstyring (verktøy for styring og ledelse i helsetjenesten)
- Støtte til forbrukervalg (informasjonskilde for pasienter og helsepersonell i valg mellom leverandører av helsetjenester)
- Samfunnsmessig legitimering og kontroll (gi allmennheten innsikt i helsetjenestens ytelser i samfunnsmessig og helsepolitisk sammenheng)

Pasientene blir ved bruk av spørreskjema bedt om å vurdere ulike aspekter ved institusjonen. Tilbakemeldingene kan brukes til å identifisere hvilke områder som fungerer bra og hvilke områder institusjonene bør jobbe med for å forbedre. Siden alle døgninstitusjonene i Norge er inkludert i undersøkelsen, kan resultatene aggregeres til resultater på høyere nivåer (HF, RHF, nasjonalt). Ledere og kvalitetsrådgivere på ulike nivå i helseforvaltningen kan derfor få resultater i sammenfattet form på relevant nivå.

Brukererfaringer er én av flere kilder til informasjon om kvaliteten på helsetjenestens ytelser. Annen informasjon om institusjonene, som for eksempel kliniske resultatmål, prosessmål og produktivitetstall, må også tas med i betraktningen. Kjennskap til dette og til den lokale konteksten er derfor viktig når resultatene skal fortolkes. Endring over tid kan være spesielt interessant om man har jobbet med kvalitetsforbedringstiltak på spesifikke områder.

2. Metode og materiale

I dette kapitlet redegjøres det kort for metodene og materialet som er brukt i undersøkelsen og rapporteringen av denne. For mer utfyllende beskrivelse, se tilhørende metoderapport.

Populasjon

Undersøkelsen ble gjennomført blant alle pasienter, 16 år og eldre, innlagt til døgnopphold på institusjoner innen TSB. Både offentlige døgninstitusjoner og private døgninstitusjoner med avtaler med de regionale helseforetakene ble inkludert i undersøkelsen. Rene avrusningsenheter ble ekskludert. Til sammen 110 institusjoner var inkludert i undersøkelsen. Alle deltakende institusjoner gjennomførte undersøkelsen på en avtalt dag i uke 42, 2015.

Datainnsamling

Som i tidligere år ble undersøkelsen gjennomført mens pasientene var innlagt til døgnbehandling. På gjennomføringsdagen delte ansatte ved institusjonene ut en konvolutt til hver av pasientene som var til stede og ønsket å delta. Faglig ansvarlig ved institusjonene kunne ekskludere pasienter ut fra særlige, menneskelige hensyn.

Datamateriale

Pasientsammensetningen varierer mye mellom institusjonene og over tid. For å redusere den statistiske usikkerheten som følger ved lavt antall svarere per enhet, er det blitt besluttet at resultater på pasienterfaringsindikatorer rapporteres for helseforetak (eventuelt privat stiftelse/organisasjon), samt nivåene over. For helseforetakene er det slått sammen data fra to undersøkelser, mens for regionale helseforetak og på nasjonalt nivå rapporteres årlige resultater på indikatorene.

Spørreskjema og pasienterfaringsindikatorer

Spørreskjemaet som ble brukt i undersøkelsen er det samme som ble benyttet i de to foregående nasjonale undersøkelsene, og består av 52 spørsmål. Temaene dekket i spørreskjemaet er «mottakelse og ventetid», «behandlerne/personalet», «behandlingen», «miljøet og aktivitetstilbudet», «forberedelse til tiden etter utskrivning», «andre vurderinger», «tidligere innleggelse ved rusinstitusjoner», «hjelp fra kommunen du bor i» samt bakgrunnsopplysninger. Det ble lagt til et nytt spørsmål (spørsmål 34, se vedlegg 1).

Antall svarere og svarprosent

For å kunne beregne svarprosent måtte de deltakende institusjonene rapportere til Kunnskapssenteret:

- antall pasienter som var innlagt på gjennomføringsdagen
- hvor mange som ikke var til stede da undersøkelsen ble gjennomført
- hvor mange som ble ekskludert av særlige, menneskelige hensyn

Til sammen 20 institusjoner leverte ikke registreringskjema, eller skjema var av forskjellige årsaker ufullstendig. For de institusjonene dette gjelder, er svarprosenten beregnet ut fra antall besvarte skjema mot antall døgnplasser institusjonen tidligere har oppgitt.

Av de 110 inkluderte institusjonene var det syv som av ulike grunner ikke hadde svarere. Kunnskapssenteret mottok i alt 1184 svar fra 103 institusjoner, nasjonal svarprosent ble beregnet til 90. Vi mottok i alt 4 svar fra Helse Bergen HF, Avdeling for rusmedisin, Seksjon Askøy, Døgnklinikk, Mannspost narkotika, noe som gir en svarprosent på 100.

Vekting

Undersøkelsen er gjennomført anonymt. Det betyr at vi ikke har informasjon om de som ikke svarte og dermed ikke kan utføre ordinære vekteprosedyrer for å kompensere for frafall. Imidlertid er svarprosenten så høy at vi ikke forventer store skjevheter knyttet til frafall.

Resultatene er vektet på bakgrunn av liggetid. Denne vektingen gjør at svar fra pasienter med lang liggetid tillegges noe mindre vekt, mens det motsatte gjøres for pasienter med kort liggetid.

Nødvendig antall svarere for å motta egne resultater

Institusjonene i undersøkelsen varierte betraktelig angående antall døgnplasser og antall pasienter som var til stede når undersøkelsen ble gjennomført. Institusjonene innen TSB er gjerne små, og mange institusjoner hadde svært få svar. Dette øker usikkerheten ved undersøkelsens estimer, og truer anonymiteten til svarerne. Dette innebærer at vi for de laveste nivåene i tjenesten kun presenterer beskrivende statistikk fra undersøkelsen. Følgende regler ble utarbeidet for institusjonsrapportene:

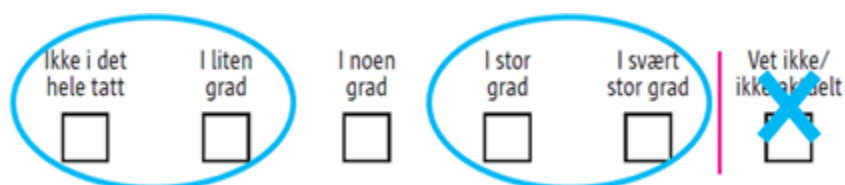
- Hvis tre eller færre pasienter svarte: ikke institusjonsvise resultater
 - Resultatene for disse institusjonene vil likevel inngå i resultatene oppgitt for høyere nivå, inkludert nasjonalt nivå
- Hvis mellom fire og ti pasienter svarte: resultater presenteres som gjennomsnitt og standardavvik
- Hvis 11 eller flere pasienter svarte: både gjennomsnitt og prosentfordelinger på svarkategorier

Fremstillinger i rapporten

Resultatene i denne rapporten fremstilles i seks tabeller.

Tabell 1 viser resultater på enkeltspørsmål om pasientenes erfaringer med oppholdet ved institusjonen. Tabellen følger oppbyggingen i spørreskjemaet og presenteres i samme svarskala (figur 1). For hvert enkelt spørsmål presenteres:

- Antall svar: Hvor mange pasienter som har svart på dette spørsmålet
- Gjennomsnitt: Skalaen i figur 1 er kodet fra 1 (= «ikke i det hele tatt») til 5 (= «i svært stor grad»). På de fleste spørsmålene innebærer dette at en høy gjennomsnittsskåre er positivt. På spørsmål 37 er skalaen snudd, slik at her er en lav skåre positivt
- Standardavvik: Mål på spredningen av svarene på hvert spørsmål. Leses i sammenheng med gjennomsnittsverdiene
- Prosentandel som har svart «ikke i det hele tatt» eller «i liten grad»
- Prosentandel som har svart «i noen grad»
- Prosentandel som har svart «i stor grad» eller «i svært stor grad»
- De som har svart «vet ikke» eller «ikke aktuelt» er tatt ut av materialet på de aktuelle spørsmålene

Figur 1: Svarskala på erfaringsspørsmål

Tabell 2 viser antall svarere og prosentvis svarfordeling i de opprinnelige svarkategoriene på ett spørsmål som omhandler behandlerne/personalet.

Tabell 3 viser resultater på fire spørsmål som hadde svarskala fra «ikke noe utbytte» til «svært stort utbytte». Resultatene i tabellen presenteres på samme måte som i tabell 1.

Tabell 4 viser antall svarere per spørsmål og prosentvis svarfordeling i de opprinnelige svarkategoriene på bakgrunnsspørsmål.

Tabell 5 viser antall svarere per spørsmål og prosentvis svarfordeling i de opprinnelige svarkategoriene på fem spørsmål som omhandler tidligere innleggelser ved rusinstitusjoner og hjelp fra kommunen pasienten bor i.

Tabell 6 viser antall svar, gjennomsnitt, standardavvik og median for spørsmålene som omhandler pasientenes nåværende alder og alder da de fikk et rusproblem.

3. Resultater på enkeltspørsmål i 2015

Tabell 1: Vektete resultater på enkeltspørsmål om pasienterfaringer ved Helse Bergen HF, Avdeling for rusmedisin, Seksjon Askøy, Døgneklinikk, Mannspost narkotika

Sp nr	Spørsmål	Antall svar	Gjennomsnitt	Standardavvik	Ikke i det hele tatt/i liten grad	I noen grad	I stor grad/i svært stor grad
Mottakelse							
3	Fikk du informasjon om institusjonens regler og rutiner da du kom?	4	3	0,82			
4	Var måten du ble tatt imot på ved institusjonen tilfredsstillende?	4	3	1,41			
Behandlerne/personalet							
6	Har du fått nok tid til samtaler og kontakt med behandlerne/personalet?	4	3,8	0,96			
7	Opplever du at behandlerne/personalet har forstått din situasjon?	4	3,8	0,5			
8	Har du tillit til behandlerne/personalets faglige dyktighet?	4	3,5	0,58			
9	Har en fra behandlerne/personalet hatt hovedansvaret for deg?	4	3,8	1,26			
10	I hvilken grad har du blitt møtt med høflighet og respekt?	4	4	0			
Behandlingen							
14	Har informasjonen du har fått om behandlingen din vært tilfredsstillende?	4	3,5	1			
15	Har du hatt innflytelse på behandlingen din?	4	3,5	1			
16	Opplever du at behandlingen har vært tilpasset dine behov?	4	3	1,41			
17	Har du fått hjelp med fysiske plager eller sykdom?	4	3,2	1,5			
18	Har du fått hjelp med psykiske plager?	4	3,2	0,96			
19	Har du hatt tilfredsstillende tilgang til psykolog?	4	4,2	0,5			
20	Har du hatt tilfredsstillende tilgang til lege?	4	3,5	1,73			
Miljøet og aktivitetstilbudet							
21	Har du følt deg trygg ved institusjonen?	4	4	0			
22	Har institusjonen tilrettelagt for kontakt med andre pasienter på en tilfredsstillende måte?	4	3,5	0,58			
23	Har aktivitetstilbudet ved institusjonen vært tilfredsstillende?	4	3,2	0,96			
24	Har måltidene ved institusjonen vært tilfredsstillende?	4	4	0			
25	Har du vært tilfreds med muligheten for privatliv?	4	3,2	0,96			

Sp nr	Spørsmål	Antall svar	Gjennomsnitt	Standardavvik	Ikke i det hele tatt/i liten grad	I noen grad	I stor grad/i svært stor grad
Forberedelse til tiden etter utskrivning							
26	Opplever du at behandlerne/personalet har forberedt deg på tiden etter utskrivning?	4	2.2	0,96			
27	Opplever du at behandlerne/personalet har hjulpet deg med praktiske løsninger for tiden etter utskrivning (f.eks. bolig, økonomi, arbeid/skole)?	4	2.2	1,26			
28	Opplever du at behandlerne/personalet har tilrettelagt for videre behandling for tiden etter utskrivning?	4	2	0,82			
29	Opplever du at behandlerne/personalet har hjulpet deg slik at du kan få et meningsfullt liv etter utskrivning?	4	2	0,82			
Andre vurderinger							
30	Alt i alt, er hjelpen og behandlingen du har fått ved institusjonen tilfredsstillende?	4	3.2	0,96			
31	Gjør hjelpen og behandlingen du får ved institusjonen deg bedre i stand til å forstå rusproblemene dine?	3					
32	Gjør hjelpen og behandlingen du får ved institusjonen deg bedre i stand til å mestre rusproblemene dine?	3					
33	Gir hjelpen og behandlingen du får ved institusjonen deg tro på at du vil få et bedre liv etter utskrivning?	3					
34	Har institusjonen gitt deg tilfredsstillende veiledning og opplæring når det gjelder rusproblemene dine?	3					
35	Opplever du at behandlerne/personalet har samarbeidet godt med dine pårørende?	4	2	1,41			
37	Mener du at du på noen måte har blitt feilbehandlet (etter det du selv kan bedømme)?*	4	1.5	1			

* Spørsmålet er negativt formulert, og følgelig er stor andel «ikke i det hele tatt/i liten grad» og et lavt gjennomsnitt en positiv beskrivelse.

Tabell 2: Vektete resultater på enkeltspørsmål om pasienterfaringer

Sp nr	Spørsmål	Antall svar	Svarkategorier	Prosentandel
11	Har du blitt behandlet nedlatende eller krenkende av behandlerne/personalet?	4	Nei, aldri Ja, en gang Ja, noen ganger Ja, mange ganger	

Tabell 3: Vektete resultater på enkeltspørsmål om pasienterfaringer

Sp nr	Spørsmål	Antall svar	Gjennomsnitt	Standardavvik	Ikke noe/lite utbytte	En del utbytte	Stort/svært stort utbytte
12-1	Utbytte av behandling i grupper?	4	2.2	1,26			
12-2	Utbytte av samtaler med én behandler?	4	3.5	0,58			
12-3	Utbytte av behandling med medisiner?	4	2.2	0,96			
13	Alt i alt, hvilket utbytte har du hatt av behandlingen ved institusjonen?	4	3.8	0,96			

Tabell 4: Resultater på bakgrunnsspørsmål. Resultatene på spørsmål 5, 36, 50 er vektet, øvrige resultat er uvektet

Spm nr	Spørsmål	Antall svar	Svarkategorier	Prosentandel
1	Hvilket rusmiddel brukte du mest før denne innleggelsen?	4	Alkohol	
			Medikamenter	
			Cannabis	
			Kokain/amfetamin	
			Heroin/morfinstoffer	
			Annet	
2	Hvor lenge har du vært innlagt ved denne institusjonen?	4	0-2 uker	
			3-11 uker	
			3-6 måneder	
			7-12 måneder	
			Over 12 måneder	
5	Måtte du vente for å få tilbud ved institusjonen?	4	Nei	
			Ja, men ikke lenge	
			Ja, ganske lenge	
			Ja, allfor lenge	
36	I hvilken grad fulgte du deg presset/tvunget av andre til å legge deg inn?	4	Ikke i det hele tatt	
			I liten grad	
			I noen grad	
			I stor grad	
44	Er du mann eller kvinne?	4	Mann	
			Kvinne	
46	Er du gift/samboende?	4	Ja	
			Nei	
47	Hvilken utdanning har du?	4	Grunnskole	
			Videregående skole	
			Høyskole/universitet	
49	Har du en individuell plan? (Alle med behov for langvarige og koordinerte helse- og sosialtjenester har rett til en individuell plan.)	4	Ja	
			Nei	
			Vet ikke	
50	Hvis du har en individuell plan, er du tilfreds med denne planen?	2	Ikke i det hele tatt	
			I liten grad	
			I noen grad	

Spm nr	Spørsmål	Antall svar	Svarkategorier	Prosentandel
51	Hvordan vil du si din <i>fysiske</i> helse er?	4	I stor grad	
			I svært stor grad	
			Utmerket	
			Meget god	
			God	
52	Hvordan vil du si din <i>psykiske</i> helse er?	4	Nokså god	
			Dårlig	
			Utmerket	
			Meget god	
			God	
			Nokså god	
			Dårlig	

Tabell 5: Resultater på spørsmål om tidligere innleggelse ved rusinstitusjoner og hjelp fra kommunen. Resultatene på spørsmål 39 og 41 er vektet, øvrige uvektet

Spm nr	Spørsmål	Antall svar	Svarkategorier	Prosentandel
38	Har du vært innlagt på en rusinstitusjon før denne innleggelsen?	4	Nei	
			Ja, én gang	
			Ja, 2 ganger	
			Ja, 3-5 ganger	
			Ja, mer enn 5 ganger	
39	Hvis du tidligere har vært innlagt, synes du oppfølgingen/ettervernet etter utskrivningen var tilfredsstillende? (Tenk på den siste innleggelsen hvis du har vært innlagt flere ganger.)	4	Ikke i det hele tatt	
			I liten grad	
			I noen grad	
			I stor grad	
			I svært stor grad	
40	Hvis du tidligere har vært innlagt, var den siste innleggelsen ved denne institusjonen?	4	Ja	
			Nei	
41	Hvis du tidligere har fått hjelp fra kommunen du bor i, har hjelpen alt i alt vært tilfredsstillende?	4	Ikke i det hele tatt	
			I liten grad	
			I noen grad	
			I stor grad	
			I svært stor grad	
42	Hvis du tidligere har fått hjelp fra kommunen du bor i, hvem/hvilken instans har vært viktigst for deg?	4	Ruskonsulent	
			Ansvarsgruppe	
			Oppfølgingstjenester i bolig	
			Heldøgnsstilbud	
			Fastlege	
			Annet	

Tabell 6: Uvektet alder ved utfylling og alder når pasienten fikk et rusproblem

Spm nr	Spørsmål	Antall svar	Gjennomsnitt	Standardavvik	Median
45	Alder	4	33	5,38	32
48	Alder når fikk et rusproblem	4	14	2,22	14

Vedlegg

Vedlegg 1: Spørreskjema

PasOpp Rus

Høst 2015

Hva er dine erfaringer med døgnopphold i rusinstitusjon?

Hensikten med denne undersøkelsen er å gjøre tilbudet bedre for pasienter innen rusbehandling i spesialisthelsetjenesten. Vi vil gjerne høre om dine erfaringer fra den institusjonen du nå er innlagt ved.

Om utfyllingen: Sett kryss midt i rutene. Slik: ☒ Ikke slik: ☒

Litt om din bakgrunn

1.	Hvilket rusmiddel brukte du mest før denne innleggelsen? <i>Du kan sette flere kryss.</i>	Alkohol ☐	Medikamenter ☐	Cannabis ☐	Kokain/ amfetamin ☐	Heroin/ morfinstoffer ☐	Annet ☐
2.	Hvor lenge har du vært innlagt ved denne institusjonen?		0-2 uker ☐	3-11 uker ☐	3-6 måneder ☐	7-12 måneder ☐	Over 12 måneder ☐

Mottakelse og ventetid

		Ikke i det hele tatt	I liten grad	I noen grad	I stor grad	I svært stor grad
3.	Fikk du informasjon om institusjonens regler og rutiner da du kom?	☐	☐	☐	☐	☐
4.	Var måten du ble tatt imot på ved institusjonen tilfredsstillende?	☐	☐	☐	☐	☐
		Nei	Ja, men ikke lenge	Ja, ganske lenge	Ja, altfor lenge	
5.	Måtte du vente for å få tilbud ved institusjonen?	☐	☐	☐	☐	☐

Behandlerne/personalet

Tenk på behandlerne og personalet ved institusjonen når du svarer på spørsmålene nedenfor.

		Ikke i det hele tatt	I liten grad	I noen grad	I stor grad	I svært stor grad	Ikke aktuelt
6.	Har du fått nok tid til samtaler og kontakt med behandlerne/personalet?	☐	☐	☐	☐	☐	☐
7.	Opplever du at behandlerne/personalet har forstått din situasjon?	☐	☐	☐	☐	☐	☐
8.	Har du hatt tillit til behandlernes/personalets faglige dyktighet?	☐	☐	☐	☐	☐	☐
9.	Har en fra behandlerne/personalet hatt hovedansvaret for deg?	☐	☐	☐	☐	☐	☐
10.	I hvilken grad har du blitt møtt med høflighet og respekt?	☐	☐	☐	☐	☐	☐
		Nei, aldri	Ja, en gang	Ja, noen ganger	Ja, mange ganger		
11.	Har du blitt behandlet nedlatende eller krenkende av behandlerne/personalet?	☐	☐	☐	☐		

Behandlingen

12. Hvilket utbytte har du hatt av følgende behandlingstilbud ved institusjonen: ⊥
Kryss av for Ikke aktuelt for de du ikke mottar.
	Ikke noe utbytte	Lite utbytte	En del utbytte	Stort utbytte	Svært stort utbytte	Ikke aktuelt
Behandling i grupper?	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Samtaler med én behandler?	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Behandling med medisiner?	☐	☐	☐	☐	☐	☐
- ⊥
13. Alt i alt, hvilket utbytte har du hatt av behandlingen ved institusjonen?
	Ikke noe utbytte	Lite utbytte	En del utbytte	Stort utbytte	Svært stort utbytte	Ikke aktuelt
	☐	☐	☐	☐	☐	☐
-
14. Har informasjonen du har fått om behandlingen din vært tilfredsstillende?
	Ikke i det hele tatt	I liten grad	I noen grad	I stor grad	I svært stor grad	Ikke aktuelt
	☐	☐	☐	☐	☐	☐
15. Har du hatt innflytelse på behandlingen din?
	Ikke i det hele tatt	I liten grad	I noen grad	I stor grad	I svært stor grad	Ikke aktuelt
	☐	☐	☐	☐	☐	☐
- ⊥
16. Opplever du at behandlingen har vært tilpasset dine behov?
	Ikke i det hele tatt	I liten grad	I noen grad	I stor grad	I svært stor grad	Ikke aktuelt
	☐	☐	☐	☐	☐	☐
-
17. Har du fått hjelp med fysiske plager eller sykdom?
	Ikke i det hele tatt	I liten grad	I noen grad	I stor grad	I svært stor grad	Ikke aktuelt
	☐	☐	☐	☐	☐	☐
18. Har du fått hjelp med psykiske plager?
	Ikke i det hele tatt	I liten grad	I noen grad	I stor grad	I svært stor grad	Ikke aktuelt
	☐	☐	☐	☐	☐	☐
-
- ⊥
19. Har du hatt tilfredsstillende tilgang til psykolog?
	Ikke i det hele tatt	I liten grad	I noen grad	I stor grad	I svært stor grad	Ikke aktuelt
	☐	☐	☐	☐	☐	☐
20. Har du hatt tilfredsstillende tilgang til lege?
	Ikke i det hele tatt	I liten grad	I noen grad	I stor grad	I svært stor grad	Ikke aktuelt
	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Miljøet og aktivitetstilbudet

	Ikke i det hele tatt	I liten grad	I noen grad	I stor grad	I svært stor grad
21. Har du følt deg trygg ved institusjonen?	☐	☐	☐	☐	☐
22. Har institusjonen tilrettelagt for kontakt med andre pasienter på en tilfredsstillende måte?	☐	☐	☐	☐	☐
23. Har aktivitetstilbudet ved institusjonen vært tilfredsstillende?	☐	☐	☐	☐	☐
24. Har måltidene ved institusjonen vært tilfredsstillende?	☐	☐	☐	☐	☐
25. Har du vært tilfreds med muligheten for privatliv?	☐	☐	☐	☐	☐

Forberedelse til tiden etter utskrivning

Spørsmålene nedenfor handler om forberedelse til tiden etter utskrivning.

	Ikke i det hele tatt	I liten grad	I noen grad	I stor grad	I svært stor grad	Ikke aktuelt
26. Opplever du at behandlerne/personalet har forberedt deg på tiden etter utskrivning?	☐	☐	☐	☐	☐	☐
27. Opplever du at behandlerne/personalet har hjulpet deg med praktiske løsninger for tiden etter utskrivning (<i>f.eks. bolig, økonomi, arbeid/skole</i>)?	☐	☐	☐	☐	☐	☐
28. Opplever du at behandlerne/personalet har tilrettelagt for videre behandling for tiden etter utskrivning?	☐	☐	☐	☐	☐	☐
29. Opplever du at behandlerne/personalet har hjulpet deg slik at du kan få et meningsfullt liv etter utskrivning?	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Andre vurderinger

	Ikke i det hele tatt	I liten grad	I noen grad	I stor grad	I svært stor grad	Ikke aktuelt
30. Alt i alt, er hjelpen og behandlingen du har fått ved institusjonen tilfredsstillende?	☐	☐	☐	☐	☐	☐
31. Gjør hjelpen og behandlingen du får ved institusjonen deg bedre i stand til å <u>forstå</u> rusproblemene dine?	☐	☐	☐	☐	☐	Vet ikke ☐
32. Gjør hjelpen og behandlingen du får ved institusjonen deg bedre i stand til å <u>mestre</u> rusproblemene dine?	☐	☐	☐	☐	☐	Vet ikke ☐
						⊥
33. Gir hjelpen og behandlingen du får ved institusjonen deg tro på at du vil få et bedre liv etter utskrivning?	☐	☐	☐	☐	☐	Vet ikke ☐
34. Har institusjonen gitt deg tilfredsstillende veiledning og opplæring når det gjelder rusproblemene dine?	☐	☐	☐	☐	☐	Vet ikke ☐

	Ikke i det hele tatt	I liten grad	I noen grad	I stor grad	I svært stor grad	Ikke aktuelt
35. Opplever du at behandlerne/ personalet har samarbeidet godt med dine pårørende?	☐	☐	☐	☐	☐	☐
						⊥
36. I hvilken grad følte du deg presset/ tvunget av andre til å legge deg inn?	☐	☐	☐	☐	☐	Ikke aktuelt ☐
37. Mener du at du på noen måte har blitt feilbehandlet (etter det du selv kan bedømme)?	☐	☐	☐	☐	☐	Ikke aktuelt ☐

Tidligere innleggelser ved rusinstitusjoner

Spørsmålene nedenfor handler om tidligere innleggelser ved rusinstitusjoner med unntak av rene avrusningsenheter.

38. Har du vært innlagt på en rusinstitusjon før denne innleggelsen? Nei Ja, én gang Ja, 2 ganger Ja, 3 - 5 ganger Ja, mer enn 5 ganger \perp
39. Hvis du tidligere har vært innlagt, synes du oppfølgingen/ettervernet etter utskrivningen var tilfredsstillende? *(Tenk på den siste innleggelsen hvis du har vært innlagt flere ganger.)* Ikke i det hele tatt I liten grad I noen grad I stor grad I svært stor grad Ikke aktuelt \perp
40. Hvis du tidligere har vært innlagt, var den siste innleggelsen ved denne institusjonen? Ja Nei Ikke aktuelt \perp

Hjelp fra kommunen du bor i

41. Hvis du tidligere har fått hjelp fra kommunen du bor i, har hjelpen alt i alt vært tilfredsstillende? Ikke i det hele tatt I liten grad I noen grad I stor grad I svært stor grad Ikke aktuelt/har ikke fått hjelp \perp
42. Hvis du tidligere har fått hjelp fra kommunen du bor i, hvem/hvilken instans har vært viktigst for deg? *Du kan sette flere kryss.* Rus-konsulent Ansvars-gruppe Oppfølgings-tjenester i bolig Hel-døgn-tilbud Fastlege Annet \perp
43. Hvis "annet" på spørsmål 41, hvilken instans? _____ \perp

Bakgrunnsopplysninger

44. Er du mann eller kvinne? Mann Kvinne
 └
45. Hvilket år ble du født?
Årstall
46. Er du gift/samboende? Ja Nei
47. Hvilken utdanning har du? Grunnskole Videregående skole Høyskole/ universitet
48. Hvor gammel var du da du fikk et rusproblem?
Alder
- └
-
49. Har du en individuell plan?
(Alle med behov for langvarige og koordinerte helse- og sosialtjenester har rett til en individuell plan.)
Ja Nei Vet ikke └
- └
50. Hvis du har en individuell plan, er du tilfreds med denne planen?
Ikke i det hele tatt I liten grad I noen grad I stor grad I svært stor grad Ikke aktuelt
51. Hvordan vil du si din *fysiske* helse er?
Utmerket Meget god God Nokså god Dårlig
52. Hvordan vil du si din *psykiske* helse er?
Utmerket Meget god God Nokså god Dårlig

www.fhi.no

Utgitt av Folkehelseinstituttet
Mai 2016
Postboks 4404 Nydalen
N-0403 Oslo
Telefon: 21 07 70 00
Rapporten lastes ned gratis fra
Folkehelseinstituttets nettsider www.fhi.no